

УДК 004.91(075.8)

І.З.Готинчан, к. ф.-м.н.,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
Г.І.Готинчан,
Чернівецький факультет НТУ «ХПІ»,
м. Чернівці

РОЗРОБКА АВТОМАТИЗОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НАДАННЯ ПОСЛУГ ТУРИСТИЧНИМ АГЕНТСТВОМ

У статті розглянуто основні аспекти створення та застосування інформаційних систем і технологій у бізнесі. Авторами побудовано комп'ютерну автоматизовану інформаційну систему надання послуг туристичним агентством засобами СУБД Access.

В статье рассмотрены основные аспекты создания и применения информационных систем и технологий в бизнесе. Авторами построено компьютерную автоматизированную информационную систему предоставления услуг туристическим агентством средствами СУБД Access.

The article describes the main aspects of the creation and use of information systems and technology in business. The authors constructed computerized automated information system service travel agency means DBMS Access.

Ключові слова: інформаційні системи, підсистема, автоматизовані інформаційні системи, комп'ютерні технології.

Серед багатьох заходів, які реалізуються Державною програмою розвитку підприємництва, важливим є підвищення ефективності інформаційно-комунікаційної інфраструктури, застосування інформаційних систем і технологій у бізнесі.

За цих умов питання створення інформаційних систем і використання нових комп'ютерних технологій у бухгалтерському обліку, аналізі господарської діяльності підприємств набувають актуальності. Це пояснюється тим, що таким спеціалістам підприємств, як бухгалтери, економісти, менеджери, доводиться розв'язувати проблеми автоматизації різних ділянок бухгалтерського обліку та звітності, аналізу як основи аудиту господарської діяльності підприємства.

В умовах подальшого розвитку ринкових відносин в Україні важливого значення для успішного здійснення менеджменту і аудиту набуває аналіз фінансових результатів і фінансового стану підприємств. Користувачі фінансових звітів підприємств і фірм застосовують методи фінансового аналізу при прийнятті управлінських рішень, спрямованих на зростання прибутковості, виявлення причин збитковості, а також забезпечення стабільного фінансового стану.

Основним джерелом інформації про фінансову діяльність ділового партнера є фінансова звітність, яка ґрунтується на узагальнених даних фінансового обліку і є єдиним інформаційним джерелом, що пов'язує підприємство з суспільством та діловими партнерами. Користувачі інформації вивчають її з огляду на свої інтереси. Так, власникам необхідно розрахувати збільшення чи зменшення частки власного капіталу й оцінити ефективність використання ресурсів адміністрацією підприємства. Кредитори і постачальники вивчають можливість надання, продовження або ненадання кредиту, прийнятні для обох сторін умови кредитування, гарантії його повернення. Даними фінансової звітності користуються також аудиторські фірми, консультанти, біржі, юристи,

преса тощо. Отже, фінансова звітність є основою для проведення зовнішнього фінансового аналізу. Проте для того щоб, отримати повну і достовірну характеристику сучасного стану підприємства та спрогнозувати його розвиток на перспективу, недостатньо лише даних фінансової звітності, тому окремі групи користувачів, наприклад керівництво підприємства й аудитори, часто залучають до аналізу додаткові джерела інформації (дані управлінського і фінансового обліку).

Для того щоб на основі цієї інформації приймати управлінські рішення, необхідна така методика фінансового аналізу, яка б забезпечувала визначення найбільш інформативних параметрів, що дають об'єктивну і точну картину фінансового стану підприємства, його прибутків і збитків, змін у структурі активів і пасивів, розрахунків з дебіторами та кредиторами.

За допомогою сучасних засобів обчислювальної, периферійної і організаційної техніки можна більш якісно й ефективно виконувати функції управління як виробництвом загалом, так і його структурними ланками зокрема. Крім того, за допомогою автоматизованої системи збору й обробки економічної інформації можна удосконалювати форми та методи управління виробництвом.

Метою статті є розробка комп'ютерної автоматизованої інформаційної системи надання послуг туристичним агентством на базі СУБД Access.

Комп'ютерна система з надання послуг туристичним агентством у середовищі Access може складатися з будь-якої кількості функціональних компонентів (підсистем).

Дана система складається із трьох підсистем, а саме: «Тур по містах», «Працівники турфірми» та «Засоби розміщення України».

Підсистема «Тур по містах» КАІС на базі Access охоплює такі етапи: формування таблиць «Вартість екскурсій» та «Вартість путівок»; формування запиту «Ціна путівки»; створення звітів «Вартість екскурсій», «Вартість путівок» та «Ціна путівки»; побудова форм «Вартість екскурсій», «Вартість путівок» та «Ціна путівки».

Підсистема «Працівники турфірми» КАІС на базі Access охоплює такі етапи: формування таблиць «Оклади», «Доплати», «Підрозділи», «Структура»; створення запиту «Зарплата»; створення звіту «Зарплата»; побудова форм «Оклади», «Доплати», «Зарплата», «Підрозділи», «Структура».

Підсистема «Засоби розміщення України» КАІС на базі Access охоплює такі етапи: формування таблиць «Засоби розміщення», «Міста України», «Регіони України»; створення запитів «Готелі міст», «Готелі регіонів»; створення звітів «Засоби розміщення міста», «Засоби розміщення регіону»; побудова форм «Засоби розміщення», «Міста України», «Регіони України».

Розроблена система є спеціалізованим програмним забезпеченням, що забезпечує наступні функції: одержання і реєстрацію даних; дозволяє людині здійснювати аналіз отриманих даних і на їх підставі оперативно реагувати на зміни, що виникають у системі; підвищує ефективність роботи користувача за рахунок наочного представлення даних на екрані монітора і тим самим

скорочує роботу з паперами (інструкціями).

Фрагменти розробленої КАІС наведено на рисунках 1-6.

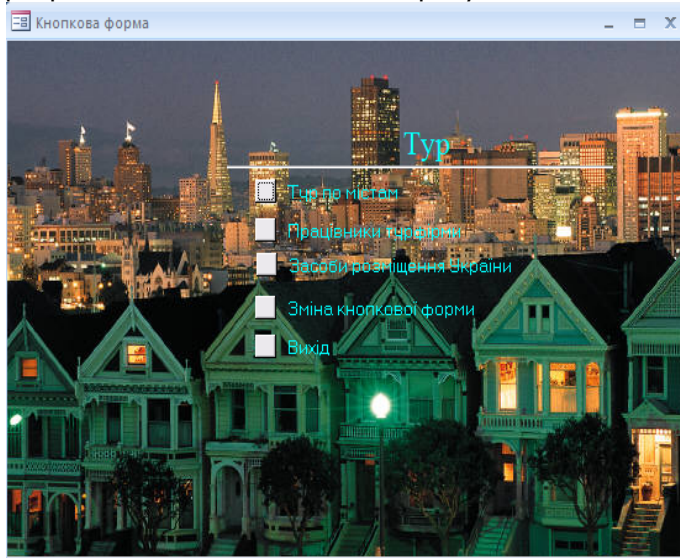

Рис. 1. Діалогова кнопкова форма бази даних

Код регіону	01	Кількість одномісних номерів	70
Код міста	438	Кількість двомісних номерів	105
Назва засобу	Готельний комплекс "Ялта-інтурист"	Кількість тримісних номерів	26
Адреса	Ялта, вул. Дрожинського, 50	Кількість чотиримісних номерів	21
Телефон	32-55-95	Кількість поверхів	16
Кількість номерів люкс	57	Відкриття форм для редагування	
Рівень комфорту	****	Регіони України Міста України	
Коди та назви регіонів України		Відкриття звітів для перегляду	
Коди та назви міст України		Дислокація готелів регіону Характеристика готелів міста	

Запись: 3 из 24

Рис. 2. Діалогова електронна форма «Засоби розміщення»

МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ І МОДЕЛІ В ЕКОНОМІЦІ

ПІБ	Посада	Оклад	Доплата	Премія	Нараховано	Податок	До видачі
Бабічева Г.В.	Заступник директора	1200	500	600	2300	494	1806
Березанська О.М.	Менеджер з маркетингу	800	150	400	1350	290	1060
Волик О.В.	Головний бухгалтер	1000	50	500	1550	333	1217
Ворущак О.Д.	Бухгалтер	550	50	275	875	188	687
Галаган О.Б.	Економіст	700	150	350	1200	258	942
Гончар Т.Л.	Менеджер з продаж	850	300	425	1575	338	1237
Григорук І.Г.	Менеджер з продаж	850	150	425	1425	306	1119
Деньщикова С.П.	Менеджер з продаж	850	50	425	1325	284	1041
Довгун І.В.	Менеджер з продаж	850	500	425	1775	381	1394
Донченко Т.В.	Менеджер з продаж	850	150	425	1425	306	1119
Жила О.О.	Прибиральниця	400	50	200	650	139	511
Панкратов В.В.	Директор	1500	700	750	2950	634	2316
Всього:		10400	2800	5200	18400	3951	14449

Запись: 7 из 12

Рис. 3. Діалогова електронна форма «Зарплата»

Експерсії

ВАРТІСТЬ ЕКСКУРСІЙ

Вид експерсії:	Оглядова експерсія по Сіднею (3 годин)
Ціна (група 2-3 ч):	99,00
Ціна (група 4-5 ч):	49,00
Ціна (група 6-9 ч):	42,00
Ціна (група 10-15 ч):	33,00
Ціна (група 16-20 ч):	25,00

Вартість путівок

Запись: 1 из 6

Рис. 4. Відкрита діалогова електронна форма «Вартість експерсій»

Путівки

ВАРТІСТЬ ПУТІВОК

Кількість днів: 8

Готель:	Sheraton on the Park 4*
Ціна(група 2-3 ч):	1 243,00
Ціна (група 4-5 ч):	1 174,00
Ціна (група 6-9 ч):	1 163,00
Ціна (група 10-15 ч):	1 152,00
Ціна (група 16-20 ч):	1 138,00

Вартість експерсій

Запись: 8 из 10

Рис. 5. Відкрита діалогова електронна форма «Вартість путівок»

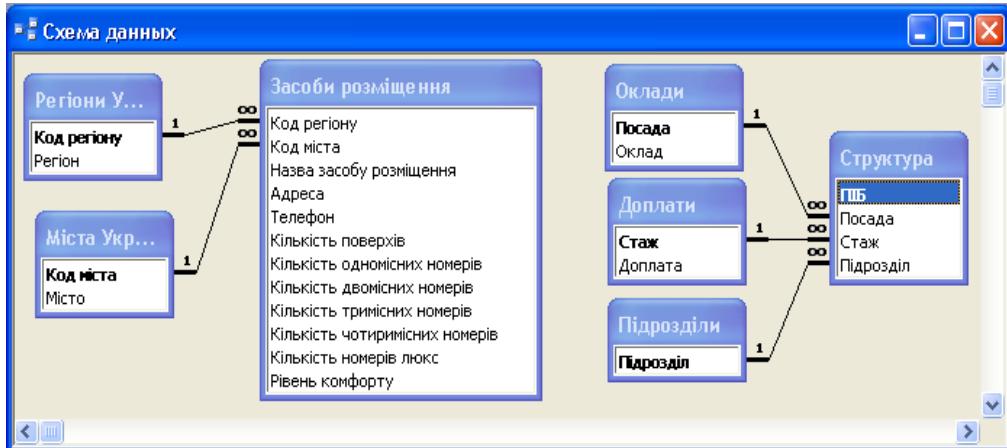

Рис. 6. Схема даних

При розробці КАІС був пройдений повний цикл проектування системи: від постановки завдання до перевірки системи на дієздатність.

Розроблена КАІС дозволяє досягти наступних цілей:

- зменшення часу, необхідного для занесення і отримання необхідної інформації;
- автоматизація контролю надання послуг;
- можливість тривалого збереження інформації та статистичного аналізу при накопиченні досить великої кількості інформації;
- можливість оперативного прийняття рішень та швидкого доступу до будь-якої інформації системи.

Доцільність розробки обумовлюється наявністю вільного сегменту ринку для реалізації розробленої КАІС.

Результати роботи можуть бути застосовані на підприємствах, що надають туристичні послуги.

Список використаних джерел:

1. Пасько В. Access 2000/ В. Пасько. – К.: Издательская группа BHV, 2001 – 384 с.
2. Жеребин В.М. Автоматизация проектирования экономических информа-ционных систем / В.М. Жеребин. - М.: Финансы и статистика, 1988 – 364с.
3. Ильина О.П. Информационные технологии бухгалтерського учета/ О.П. Ильина. – СПб.: Питер, 2001. – 688 с.
4. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту/ С.В. Івахненко. – К.: знання – Прес, 2003. – 349 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку / Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко, Т.В. Давидюк. – Житомир: ПП "Рута", 2002. – 544 с.
6. Конєва М.І. Посібник з курсу "Економічний аналіз діяльності підприємства" для студентів усіх форм навчання за спеціальністю: 7.050201 "Менеджмент організацій" Київ. Ін.-ту туризму, економіки і права/ М.І. Конєва, Н.Я. Поважна. – К.:КІТЕП, 2001. – 80 с.
7. Лавінський Г.В. Автоматизовані системи обробки економічної інформації / Г.В. Лавінський. - К.: Вища школа, 1995.